

ПРОГРАМИ СЛОБОДНИХ НАСТАВНИХ АКТИВНОСТИ СЕДМИ И ОСМИ РАЗРЕД

МОЈА ЖИВОТНА СРЕДИНА

Циљ учења слободне наставне активности је да допринесе развоју компетенција потребних за одговорну улогу у друштву у погледу очувања животне средине, биодиверзитета и одрживог развоја.

Разред

Седми или осми

Годишњи фонд часова

36 или 34

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ По завршетку програма ученик ће бити у стању да:	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Комуникација Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција Решавање проблема Сарадња Одговорно учешће у демократском друштву Одговоран однос према здрављу Одговоран однос према околини Естетичка компетенција Предузимљивост и оријентација ка предузетништву	<ul style="list-style-type: none"> – образложи избор теме/истраживања из области одрживог развоја, циљ и план рада користећи вештину јавног говора; – формулише истраживачки задатак; – планира ресурсе и управља њима, усмерен на достизање реалног циља; – прикупи, одабере и обради информације релевантне за истраживање, користећи поуздане изворе информација, наводећи извор и аутора; – прикаже и образложи резултате истраживања са аспеката очувања животне средине, биодиверзитета и здравља, усмено, писано, графички или одабраном уметничком техником; – користи ИКТ за комуникацију, прикупљање и обраду података и представљање резултата истраживања; – вреднује утицај својих навика у потрошњи ресурса и одлагању отпада; – учествује у акцијама које су усмерене ка заштити, обнови и унапређењу животне средине и одрживом развоју; – повеже значај очувања животне средине са бригом о сопственом и колективном здрављу; 	<p>ЕКОЛОШКИ ОТИСАК И ОПСТАНАК Еколошки отисак. Биокапацитет. Еколошки дуг. Одрживи развој Еколошко право.</p> <p>УПРАВЉАЊЕ ОТПАДОМ Врсте отпада. Управљање отпадом. Комунални отпад. Депонија.</p> <p>РЕЦИКЛАЖА, РЕМЕДИЈАЦИЈА И ПОНОВНА УПОТРЕБА ДОБАРА И СИРОВИНА Секундарне сировине: папир, уља у исхрани, текстил, пластика. Предности и недостаци поновне употребе добара и сировина. ЗР правила.</p> <p>ОБНОВЉИВИ ИЗВОРИ ЕНЕРГИЈЕ Извори енергије. Енергетска ефикасност. Обновљиви извори енергије.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> – одговорно се односи према себи, сарадницима, животној средини и културном наслеђу; – користи језик и стил комуникације који су специфични за поједине научне и техничке дисциплине и чува језички идентитет; – сарађује у тиму, поштујући разлике у мишљењу и интересима, дајући лични допринос постизању договора и афирмишући толеранцију и равноправност у дијалогу; – критички процени сопствени рад и рад сарадника у групи. 	Предности и недостаци обновљивих извора енергије.
--	--	---

УМЕТНОСТ

Циљ учења слободне наставне активности *Уметност* је да ученик развија вештине комуникације и сарадње, критичко и стваралачко мишљење, осетљивост за естетику, радозналост, мотивацију за истраживање и изражавање у различитим медијима као и одговоран однос према очувању уметничког наслеђа и културе свога и других народа.

Разред

Годишњи фонд часова

ОПШТЕ МЕЂУПРЕДМЕТНЕ КОМПЕТЕНЦИЈЕ	ИСХОДИ На крају програма ученик ће бити у стању да	ТЕМЕ и кључни појмови садржаја
Компетенција за целоживотно учење Естетичка компетенција Решавање проблема Комуникација Сарадња Рад са подацима и информацијама Дигитална компетенција	<ul style="list-style-type: none"> – образложи значај традиционалне визуелне уметности за идентитет народа и појединца; – повеже карактеристичан артефакт са континентом и културом којој припада; – обликује ликовне радове са препознатљивим елементима одабране културе; – опише одабрани продукт визуелних уметности и процес његове израде; – пореди основне одлике традиционалне визуелне уметности два или више народа; – објасни значај и улогу културног наслеђа; – објасни главне карактеристике традиционалне музике на простору Балкана и Србије и њихов међусобни утицај; 	ТРАДИЦИОНАЛНА ВИЗУЕЛНА УМЕТНОСТ ШИРОМ СВЕТА Визуелна уметност народа Аустралије и Новог Зеланда (сликарство аустралијских Аборицина, традиционална тетоважа Маора) Уметност америчких народа (тотеми, керамика, ћилими, корпе) Култура древне Индије, Кине и Јапана (градови, храмови, одећа, писмо) Уметност народа Африке (маске и штитови) Словенска традиција (митологија, симболика и орнаментика)
Одговорно учешће у демократском друштву	– прикаже елементе прожимања традиционалне музике различитих народа на простору Балкана на музичким примерима;	ТРАДИЦИОНАЛНА МУЗИЧКА УМЕТНОСТ БАЛКАНА И СРБИЈЕ Културно наслеђе (значај и улога) Традиционална музичка уметност Балкана (основне карактеристике у

<p>Предузимљивост и оријентација ка предузетништву</p> <p>Одговоран однос према здрављу</p> <p>Одговоран однос према околини</p>	<ul style="list-style-type: none"> – презентује традиционалну музику карактеристичну за различите крајеве Балкана и Србије; – прикаже начине очувања музичког културног наслеђа; – објасни како савремене технологије утичу на развој музике; – презентује начине промоције музичких дела и догађаја; – прикаже примену музике у другим уметностима; – истражи и објасни шта је музичка критика и која је њена улога; – аргументовано искаже утисак о слушаним делима. – комуницира учтиво, јасно и аргументовано уз уважавање различитих мишљења, идеја и естетских доживљаја; – проналази, самостално и у сарадњи са другима, релевантне податке и информације користећи савремену технологију; – учествује активно, према сопственим способностима и интересовањима, у истраживачком и радионичком раду. 	<p>односу на ентитет и међусобни утицаји, сличности и разлике)</p> <p>Традиционална музика Србије (певање, свирање, обичаји, обреди, ношња, кола...)</p> <p>Начини очувања културног наслеђа</p> <p>МОДЕРНО ДОБА И МУЗИКА Савремене технологије и музика.</p> <p>Маркетинг у музици. Примењена музичка уметност.</p> <p>Музичка критика и интервју.</p>
--	---	--

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У ПРОШЛОСТИ

Назив предмета	Свакодневни живот у прошлости
Циљ	<p>Циљ изучавања предмета је проширивање знања из области опште културе и оспособљавање ученика да, кроз упознавање с</p> <p>начином живота људи у прошлости, боље разумеју свет и време у коме живе и развију свест о континуитету и укоренености. Ученици</p> <p>би требало да се упознају са специфичностима динамике културних промена и да науче како да сагледају себе у контексту "другог", да</p> <p>би сопствени идентитет што потпуније интегрисали у шири контекст разумејене и сложене садашњости.</p>
Разред	седми

ОБЛАСТ /ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области /теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
УВОД	Разумевање појма свакодневни живот Разумевање појма прошлост Разумевање значаја проучавања свакодневног живота у прошлости у средњем и почетком новог века	. Живот у прошлости Значај проучавања свакодневног живота у прошлости у новом веку
НОВАЦ И БАНКЕ НЕКАД И САД	Појам банке и новца Идентификовање и упознавање са банкама и новцем новог века Увидети разлику између нововековних банака и новца и савремених банака и новца	Појам банке и новца Банке и новац у новом веку Упоредивање са савременим банкама и новцем
СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У НОВОМ ВЕКУ	Упознавање са свакодневним животом људи у новом веку	Свакодневни живот у новом веку Начин исхране и одевање у новом веку Друштвени живот у новом веку Веровања и изуми у новом веку Породични односи у новом веку Образовање и забава у новом веку Најзанимљивији археолошки налази и локалитети у новом веку Предмети и накити у новом веку

Назив предмета	Свакодневни живот у прошлости
Циљ	Циљ изучавања предмета је проширивање знања из области опште културе и оспособљавање ученика да, кроз упознавање с начином живота људи у прошлости, боље разумеју свет и време у коме живе и развију свест о континуитету и укорењености. Ученици би требало да се упознају са специфичностима динамике културних промена и да науче како да сагледају себе у контексту "другог", да би сопствени идентитет што потпуније интегрисали у шири контекст разумејене и сложене садашњости.
Разред	ОСМИ

ОБЛАСТ /ТЕМА	ИСХОДИ По завршеној области /теми ученик ће бити у стању да:	САДРЖАЈИ
УВОД	<p>Разумевање појма свакодневни живот</p> <p>Разумевање појма прошлост</p> <p>Разумевање значаја проучавања свакодневног живота у прошлости у средњем и почетком новог века</p>	<p>. Живот у прошлости</p> <p>Значај проучавања свакодневног живота у прошлости у новом веку</p>
ФОТОГРАФИЈА, ФИЛМ, РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЈА НЕКАД И САД	<p>Појам фотографије, филма и радија</p> <p>Идентификовање и упознавање са фотографијом, филмом и радиом</p> <p>Увидети разлику између фотографија, филма и радија када су настали савремених</p>	<p>Појам фотографије, филма и радија</p> <p>фотографије, филм и радио када су настали</p> <p>Упоређивање са савременим фотографијама, филмом и радиом</p>
СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ У 20. ВЕКУ	<p>Упознавање са свакодневним животом људи у 20. веку</p>	<p>Свакодневни живот у 20. веку</p> <p>Начин исхране и одевање у 20. веку</p> <p>Друштвени живот у 20. веку</p> <p>Веровања и изуми у 20. веку</p> <p>Породични односи у 20. веку</p> <p>Образовање и забава у 20. веку</p> <p>Најзанимљивији археолошки налази и локалитети у 20. веку</p> <p>Предмети и накити у 20. веку</p>